

ՄԲՈՆԱԿԱՆ

Տ. ԿՈՄԻՏԱՍ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ՀՈՎՆԱՆՅԱՆԻ ՔԱՐՈՋԸ՝ ԽՈՍՎԱԾ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒԹՅԱՆ

(18 փետրվարի 2001 թ.)

«Յանուն Հոր և Որդոյ և Հոգւոյն Սրբոյ. ամէն»:

Փառք եմ տալիս առ Բարձրյալն Աստուծոյ, որ տարիներ հետո նորից հնարավորությունը ունեմ Միաձնաւէջ այս Սուրբ Խորանից առ Աստուծոյ իմ ծայնս բարձրացնելու, աղոթքս առաքելու ձեզ համար, իմ սիրելի հայ ժողովուրդ, հապկապես այս ծանր և դժվար օրերին: Այն ժամանակ, երբ վերջինս էր իմ Պապարագը այստեղ, երկրում հայոց և ազգը հայոց դեռ այս ցավալի վիճակին չէր մտնուած: Այն ժամանակ Լուսավորչի Սուրբ Գաիին բազմած ունեինք Ամենայն Հայոց Վազգեն Կաթողիկոսը, իսկ այսօր այն զբաղեցնում է այն անձը, որը եղաւ մեզ սերնդակից, և որին տրուած է կոչումը ձեզ այսօրվա Եզրիպտոսի հոգւոյ գերությունից առաջնորդելու, իբրև մերօրյա նոր Մովսէս, և այդ անունն է Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս: Ոչինչ ալիքի կարողանա նա անել, եթե մեզանից ամեն մեկը չզինակցի նրան, որպեսզի դժվարության, նեղության այս պարտերազմին կարողանանք մենք հաղթել այնպես, ինչպես երբ Մովսէսի զինակիցները նրա ձեռքերը բարձր էին պահում, - ասում է Աստուծոյ ձեռքը, - հաղթում էր հրեա ժողովուրդը, երբ այդ ձեռքերը թուլանում էին, պարտվում էր հրեա ժողովուրդը:

Չկար այդ խաչը երեկ, և այսօր մարմնված ենք խավարի: Չի լինի այդ խաչը վաղը, և խավարը կմնա մեր հոգու հավիտենականության տանջանքը այնպես, ինչպիսին է այսօր: Այն նաև մեր ֆիզիկականի տանջանքն է: Քրիստոնեությունը մեզ համար ո՛չ միայն պեպրե է խոսք լինի, ո՛չ միայն տոնակատարություններ նշելու առիթ, ինչպես ոմանք զարմանալիորեն հայտարարում են նույնիսկ պաշտոնական տեղերում, այլ քրիստոնեությունը մեզ համար պիտի լինի կյանքի համոզում, պիտի լինի ընթացք, պիտի լինի ճանապարհ: «Ես եմ ճանապարհը, ճշմարտությունը և կյանքը»: Եթե այդ ճանապարհով չընթանաք դուք, չընթանանք մենք, իբրև հավաքականություն, որի անունն է քրիստոնյա հայ ժողովուրդ, անիմաստ է խաչակնքելը, անիմաստ, որովհետև խաչի խորհուրդը մեզ պիտի չփրկի, անիմաստ է մոմ վառելը, որովհետև Քրիստոսի լույսը մեզ պիտի չառաջնորդի դեպի այդ փրկությունը: Քրիստոնեությունը գիտակցություն է, գիտակցված կյանքի մի ուղի, որի մեջ ոչ թե խոսքն է բախտորոշը, այլ գործը,- ասում էր Պողոս առաքյալը: Ահա, սիրելիներ, այս զգացումներն են իմ մեջ, որ ուզում եմ աղոթք առաքել առ Աստված, աղոթք, որի մեջ ամենաշատը աղերսանք է, խնդրանք, որովհետև սաղմոսերգուն թերևս նույն այդ զգացումներն ունեն իր մեջ, երբ տեսնում էր իր իսկ ազգի ճգնաժամային պահը և աղոթում էր Աստծո՝ ասելով. «Աստված, դու ես իմ Աստվածը, փրկիչը, ապավենը, որովհետև առանց Զեզ պտավել պիտի դժվարանա և բարդանա մեր վիճակը»:

Ի՞նչ կարող ես ասել դու, ով իմ ազգ հայոց, այս ծանր պահին, եթե ոչ այս նույն խոսքերը սաղմոսերգուի. «Աստված, դու ես իմ Աստվածս, որովհետև ո՛չ մեկ եեռվայի վկա, ո՛չ մեկ մորմոն, ո՛չ մեկ հոգեզալստական կամ արևմտաօրինակ եկած սուր մարգարեական չակերտյալ աստվածներ պիտի չկարենան քեզ, ով ազգ հայոց, հեռացնել իր իսկ ճշմարիտ արարիչ Աստծուց: Այս Աստծու մասին էր, այն Աստծու, որ քեզ հետ ուխտ արեց Նոյին ուղղյալ և նրա սերնդին այսպեղ Արարար լեռան և Արարարի փեշերին, ուխտ արեց՝ ասելով. «Դու ես իմ ազգն ընտրված»: - Ուր է այսօր այդ ազգն ընտրված, անորոշության մեջ մարմնված այնպես, ինչպես երբ Մովսես բարձրացավ տանալու Բեթելի, հրեաներն էին մարմնվել անորոշության՝ սկսել էին հորթ պաշտել: Հիմա մենք փող ենք պաշտում, հիմա մենք ուրիշ աստվածներ ենք պաշտում, առանց ապավինելու մեր Աստծուն, հայոց արարիչ Աստծուն, որը պիտի լինի մեր միակ փրկությունը: Փրկությունը հայոց իր իսկ ճշմարիտ հավաքի և Եկեղեցու մեջ է: Պատահական չէ, որ Վահան Թեքեյանը պիտի ասեր. «Եկեղեցին հայկական ծննդավայրն է հոգվույս»: Բավական է երես դարձնենք այդ Եկեղեցուց, այլևս մենք պիտի հեռանանք մեր ծննդավայրից, մեր օրրանից և դժբախտաբար, եթե շարքերը հեռանում են, ապա նրանք նախ հեռացել են իրենց հոգու օրրանից:

Ահա, սիրելիներ, այս մարածումների մեջ ձեզ կոչ եմ անում, այն պահին, երբ մեր դպրաց դասը առ Աստված իր աղոթքը պիտի ուղղի և «Տեր, ողորմյա» պիտի խնդրի Աստծուց, բոլորս ծնկաչոք ողորմություն խնդրենք, առաջինը, որ Աստված մեզ կարողանա հզորացնել մեր հավատքի մեջ, հաստատուն պահել մեր հավատքի մեջ, ու

իրապես գիտակցենք, թե Աստված է մեր Փրկիչը, Աստված է մեր ապավենը: Բավական է, որ ապավինենք մեր հայոց Արարիչ Աստծուն, և վաղը փրկությունը ոչ խոսքով, այլ գործով պիտի իրականանա ոչ թե մի քանի անձերի համար, այլ ամբողջ ձեր, իմ հայ ժողովրդի համար, և պիտի աղոթենք Նարեկացու խոսքերով ասած. «Ի խորոց սրբի խոսք ընդ Աստուծո՞ւ»՝ անելով մեր աղոթքը, որպեսզի կարողանանք իրականացնել այն, ինչ ասում էին մեր հայրերը. «Ձայն բազմաց եղիցի ձայն Աստուծո՞ւ»: Եվ հավատացե՛ք. վաղը այստեղ ձեր բոլորի դեմքերը պիտի լինեն վառվարա-կա՛ծ Քրիստոսի լույսով, ձեր հոգիները գորացած նրա հույսի և հավատքի գորու-թյամբ, և Աստված պիտի տա այն, ինչի համար դուք այս պահին աղոթում եք, ինչի համար դուք այս պահին ձեր մոտերը վառեցիք և ձեր երեսները խաչակնքեցիք:

«Մեր աստուածային ընդ ձեզ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս. ամէն»: